

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

BIOGAZOWNIE ROLNICZE W ŚWIETLE USTAWY O ODPADACH

Ewa Rozbicka
Departament Gospodarki Odpadami
Ministerstwo Środowiska
Warszawa, 17 października 2019 r.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

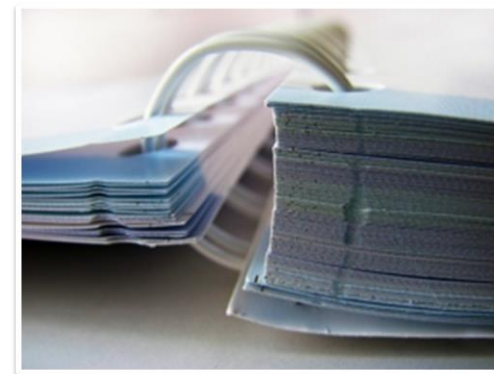
Gospodarowanie odpadami wymaga uzyskania odpowiedniej decyzji:

Ustawa o odpadach:

- zezwolenie na zbieranie odpadów,
- zezwolenie na przetwarzanie odpadów
- zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów (łącznie)

Ustawa Prawo ochrony środowiska:

- pozwolenie zintegrowane,
- pozwolenie na wytwarzanie odpadów

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

Zezwolenie na zbieranie odpadów i zezwolenie na przetwarzanie odpadów wydaje, w drodze decyzji, organ właściwy odpowiednio ze względu na miejsce zbierania lub przetwarzania odpadów (art. 41 ustawy o odpadach).

Organem właściwym jest:

- marszałek województwa
- starosta
- regionalny dyrektor ochrony środowiska (na terenach zamkniętych)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

W ustawie o odpadach szczegółowo określono wymagania, jakie należy spełnić, aby uzyskać zezwolenie na gospodarowanie odpadami.

- wniosek z załącznikami (art. 42);
- opinia wójta, burmistrza lub prezydenta miasta;
- kontrola wioś z udziałem przedstawiciela właściwego organu w ochrony środowiska;
- kontrola komendanta powiatowego (miejskiego) PSP w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Wyłączenia z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

Wyłączenia z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

- » W świetle ustawy o odpadach (art. 2 pkt 6) przepisom z zakresu gospodarki odpadami **nie podlega biomasa w postaci:**
- ❑ odchodów podlegających przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego (...),
 - ❑ słomy,
 - ❑ innych, niebędących niebezpiecznymi, naturalnych substancji pochodzących z produkcji rolniczej lub leśnej
- **wykorzystywana** w rolnictwie, leśnictwie lub **do produkcji energii** z takiej biomasy za pomocą procesów lub metod, które nie są szkodliwe dla środowiska ani nie stanowią zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi.

Wyłączenia z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

- » W świetle ustawy o odpadach (art. 2 pkt 9) przepisów z zakresu gospodarki odpadami **nie stosuje się do:**
 - ❑ produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w tym produktów przetworzonych, objętych rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009, **z wyjątkiem tych, które są odpadami przewidzianymi do składowania na składowisku odpadów albo do przekształcania termicznego lub do wykorzystania w zakładzie produkującym biogaz lub w kompostowni, zgodnie z tym rozporządzeniem.**

Wyłączenia z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

- Uznanie materiału, w tym produktu ubocznego pochodzenia zwierzęcego, za odpady zależy w pierwszej kolejności od wytwórcy tego materiału.
- Natomiast zweryfikowanie poprawności tej kwalifikacji należy do obowiązków organu administracji:
 - wojewódzki inspektor ochrony środowiska;
 - organ wydający decyzję w zakresie gospodarki odpadami.

Wyłączenia z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

- Gospodarowanie odchodami zwierząt gospodarskich objętymi rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 (m. in. gnojowica, obornik) nie podlega pod przepisy ustawy o odpadach, w szczególności w zakresie:
 - obowiązku uzyskania decyzji administracyjnej dotyczącej gospodarki odpadami,
 - ewidencji,
 - sprawozdawczości,
 - magazynowania,
 - transportu

Wyłączenia z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

- Przepisy ustawy o odpadach mają zastosowanie w przypadku wykorzystywania w biogazowni produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego innych niż odchody zwierząt gospodarskich (stanowiących odpady).
- Do takich przypadków należy odnosić treść **art. 2 pkt 9** ustawy o odpadach, w świetle którego przepisów ustawy nie stosuje się do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w tym produktów przetworzonych, objętych rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009, z wyjątkiem tych, **które są odpadami przewidzianymi do składowania na składowisku odpadów albo do przekształcania termicznego lub do wykorzystania w zakładzie produkującym biogaz lub w kompostowni, zgodnie z tym rozporządzeniem.**

Produkt uboczny

Produkt uboczny

- » Zgodnie z art. 10 ustawy o odpadach, przedmiot lub substancja, powstające w wyniku **procesu produkcyjnego**, którego podstawowym celem nie jest ich produkcja, mogą być uznane za **produkt uboczny, niebędący odpadem**, jeżeli są łącznie spełnione następujące warunki:
- dalsze wykorzystywanie przedmiotu lub substancji jest pewne;
 - przedmiot lub substancja mogą być wykorzystywane bezpośrednio bez dalszego przetwarzania, innego niż normalna praktyka przemysłowa;
 - dany przedmiot lub substancja są produkowane jako **integralna część procesu produkcyjnego**;
 - dana substancja lub przedmiot spełniają wszystkie istotne wymagania, w tym prawne, w zakresie produktu, ochrony środowiska oraz życia i zdrowia ludzi, dla określonego wykorzystania tych substancji lub przedmiotów (...)

Produkt uboczny c.d.

Zgodnie z art. 11 ustawy o odpadach, **wytwórca przedmiotu lub substancji**, jest obowiązany do przedłożenia marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce ich wytwarzania zgłoszenia uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny.

Uznanie albo odmowa uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny **następuje w drodze decyzji** marszałka województwa wydawanej po zasięgnięciu opinii wioś właściwego ze względu na miejsce wytwarzania tego przedmiotu lub tej substancji.

Przed wydaniem opinii, wioś może przeprowadzić kontrolę w zakresie objętym zgłoszeniem

W kontroli może uczestniczyć marszałek województwa

Produkt uboczny c.d.

Materiały powstające w procesie produkcyjnym w przemyśle rolno-spożywczym mogą być zagospodarowywane w biogazowniach rolniczych jako produkty uboczne.

Produkty uboczne nie podlegają pod wymagania z zakresu gospodarowania odpadami.

Klasyfikacja odpadów (osady z zakładowych oczyszczalni ścieków)

Klasyfikacja odpadów

- Klasyfikacja odpadów dokonywana jest na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów.

- Odpady w katalogu odpadów zostały podzielone w zależności od źródła ich powstawania na:
 - grupy
 - podgrupy
 - rodzaje

Klasyfikacja odpadów c.d.

- Klasyfikacji odpadów dokonuje wytwórca odpadów (pierwszy posiadacz odpadów), z uwzględnieniem m.in.
 - źródła powstawania odpadów;
 - specyfiki procesu produkcyjnego, w którym powstają;
 - składu chemicznego odpadów

Klasyfikacja odpadów c.d.

Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków z przemysłu rolno-spożywczego znajdują się w grupie odpadów o kodzie 02 - *Odpady z rolnictwa, ogrodnictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności.*

Z założenia osad ten powinien pochodzić wyłącznie z oczyszczania ścieków przemysłowych.

Osady te będą również klasyfikowane w grupie 02 nawet jeżeli osady ściekowe powstają w oczyszczalni zakładowej, która jednocześnie oczyszcza ścieki z instalacji sanitarnej zakładu (dopływ ścieków bytowych powstających w administracyjnych budynkach)

Klasyfikacja odpadów c.d.

Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków w grupie odpadów o kodzie 02 – m.in. z przetwórstwa żywności sklasyfikowano ze względu na pochodzenie:

- z przygotowania i przetwórstwa produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego (kod 02 02 04);
- z przygotowania, przetwórstwa produktów i używek spożywczych oraz pochodzenia roślinnego, w tym z owoców, warzyw (...) (kod 02 03 05);

Klasyfikacja odpadów c.d.

Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków w grupie odpadów o kodzie 02 – m.in. z przetwórstwa żywności sklasyfikowano ze względu na pochodzenie:

- z przemysłu cukrowniczego (kod 02 04 03);
- z przemysłu mleczarskiego (kod 02 05 02);
- z przemysłu piekarniczego i cukierniczego (kod 02 06 03);
- z produkcji napojów alkoholowych i bezalkoholowych (kod 02 07 05).

Klasyfikacja odpadów c.d.

W przypadku łącznego oczyszczania ścieków przemysłowych pochodzących z przetwórstwa rolno-spożywczego z domieszką ścieków bytowych pochodzących z budynków administracyjnych, osady powstające w takiej zakładowej oczyszczalni ścieków zazwyczaj klasyfikowane będą w grupie odpadów o kodzie 02.

w przypadku oczyszczalni ścieków komunalnych, osady powstające w wyniku oczyszczania ścieków (w większości bytowych), klasyfikowane będą jako odpady o kodzie 19 08 05 - *ustabilizowane komunalne osady ściekowe*, nawet jeśli będą powstawać z oczyszczania ścieków bytowych z domieszką ścieków przemysłowych z przetwórstwa rolno-spożywczego.

Zagospodarowanie pofermentu

Zagospodarowanie pofermentu

- nawóz lub środek poprawiający właściwości gleby – kompetencje MRiRW;
- w procesie odzysku R10 - *obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska:*
 - ❑ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie procesu odzysku R10

Opracowanie systemu monitorowania marnowanej żywności i efektywnego programu racjonalizacji strat i ograniczania marnotrawstwa żywności (projekt PROM)

Projekt PROM

- Projekt realizowany przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy wraz z konsorcjum, w skład którego wchodzi Federacja Polskich Banków Żywności (lider), Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz Polskie Towarzystwo Technologów Żywności;
- Projekt finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- Celem projektu jest wsparcie instytucji publicznych poprzez dostarczenie wiarygodnych danych, utworzenie systemu monitoringu, który pozwoli trafnie ocenić skalę zjawiska oraz proponować adekwatne rozwiązania, w tym także regulacje prawne;
- Wynikiem projektu będą m.in. działania wdrożeniowe w formie rozwiązań informatycznych oraz procedur przyczyniających się do ograniczenia marnotrawstwa żywności.

IOŚ-PIB w projekcie realizuje dwa zadania – nr 1 i nr 6.

- 1. Oszacowanie strat i marnotrawstwa żywności w wybranych sektorach oraz opracowanie systemu ich monitorowania;
- 6. Kampania społeczna pt. „Nie marnuj jedzenia”.

- IOŚ-PIB zwraca się z prośbą do zakładów przemysłu spożywczego o udział w badaniu ankietowym na temat "Oszacowanie strat i marnotrawstwa żywności w zakładach przetwórstwa żywności";
- Zapewniona poufność zbieranych danych badawczych;
- Dane będą wykorzystywane tylko w formie zagregowanej do celów statystycznych i naukowo-badawczych;
- Dane niezbędne do rzetelnego oszacowania poziomu marnotrawstwa żywności w Polsce.

- Więcej informacji o projekcie i badaniach na stronie internetowej pod linkiem:

<http://ios.edu.pl/projekt/prom-opracowanie-systemu-monitorowania-marnowanej-zywnosci-i-efektywnego-programu-racjonalizacji-strat-i-ograniczania-marnotrawstwa-zywnosci/>.

Kontakt do osób zajmujących się projektem w IOŚ -PIB:

- Robert Łaba - tel.: 22 37 50 594,
e-mail: robert.laba@ios.edu.pl
- Agnieszka Ognik – tel.: 22 37 50 553,
e-mail: agnieszka.ognik@ios.edu.pl

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

EMAS
Zweryfikowany
system zarządzania
środowiskowego
PL.214-003-30

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Ewa Rozbicka
Departament Gospodarki Odpadami
Ministerstwo Środowiska